

Minister Zdrowia

KANCELARIA SENATU
Kancelaria Ogólna

06.03.2020

nr RPW 9433/2020

(podpis)

03980200314454
RPW/9433/2020 P
2020-03-06

Warszawa, 04 marca 2020

ZPP.050.25.2020.JS

Pan
Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie złożone przez senatora Pana Beniamina Godylę, podczas 4. Posiedzenia Senatu RP w dniu 6 lutego 2020 r., pismo znak: BPS/043-04-92-MZ/20, zawierającego prośbę o podjęcie działań mających na celu ograniczenie skali palenia elektronicznych papierosów przez osoby poniżej 18. roku życia, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Polska w latach 80. była krajem o największej częstotliwości palenia wyrobów tytoniowych w Europie, wynoszącej 42%, w związku z tym konieczne stało się podjęcie pilnych i skutecznych działań mających na celu redukcję, niewątpliwie szkodliwego dla zdrowia, palenia wyrobów tytoniowych wśród milionów Polaków. Działania te na przestrzeni lat przyniosły ogromny sukces, gdyż spowodowały istotny spadek palenia w Polsce, do 21% w roku 2019.

Obecnie w Polsce pojawiły się jednak nowe zagrożenia dla zdrowia publicznego, jakimi są tzw. elektroniczne papierosy. Przedmiotowe wyroby są szczególnie niebezpieczne dla osób młodych, gdyż stanowią realne zagrożenie powodujące uzależnienie od toksycznej substancji, jaką jest nikotyna. W ostatnich latach odsetek osób w wieku 15-19 lat, które kiedykolwiek spróbowały elektronicznych papierosów w Polsce wzrósł z 16,8% do 62,1%. Ww. wynik potwierdza raport Światowej Organizacji Zdrowia przygotowany na 8. Posiedzenie Państw-Stron Ramowej Konwencji Światowej

Organizacji Zdrowia o Ograniczaniu Użycia Tytoniu (FCTC), wskazujący Polskę jako państwo z największym na świecie odsetkiem osób nieletnich, które kiedykolwiek paliły tego rodzaju produkty.

Polska realizując skuteczną politykę antynikotynową jest zobowiązana do opierania swoich działań na przepisach Ramowej Konwencji Światowej Organizacji Zdrowia o Ograniczaniu Użycia Tytoniu (FCTC). Należy przy tym podkreślić, że FCTC, jako umowa międzynarodowa, ratyfikowana w drodze ustawy dnia 16 stycznia 2007 r. w sprawie mocy obowiązującej Ramowej Konwencji Światowej Organizacji Zdrowia o Ograniczeniu Użycia Tytoniu, sporządzonej w Genewie dnia 21 maja 2003 r. (Dz. U. z 2007 r. Nr 74 poz. 488), stanowi prawo powszechnie obowiązujące. W związku z tym, Ministerstwo Zdrowia kształtując politykę dotyczącą kwestii elektronicznych papierosów, jest zobowiązane do przestrzegania wytycznych FCTC w omawianym zakresie. Zwracają one szczególną uwagę aby podczas opracowywania przepisów krajowych, dotyczących odpowiednich regulacji tego rodzaju produktów, wzięte zostały pod uwagę kwestie odnoszące się m.in. ochrony osób niepalących oraz młodych przed rozpoczęciem ich użytkowania i minimalizowanie potencjalnego ryzyka zdrowotnego.

Nawiązując do kwestii sprzedaży pojemników z płynem do ponownego napełniania elektronicznych papierosów zawierających aromat charakterystycznych uprzejmie informuję, że podzielam opinię Pana Senatora mówiącą, iż głównym celem dodawania tego rodzaju dodatków jest uatrakcyjnienie omawianych produktów dla konsumentów. Niezależnie od powyższego pragnę również podkreślić, że podczas najbliższego 9. posiedzenia Państw-Stron FCTC, które będzie miało miejsce w drugiej połowie br., zostaną opracowane nowe rekomendacje Światowej Organizacji Zdrowia, dotyczące elektronicznych papierosów, w tym najprawdopodobniej wytyczne dotyczące ewentualnego ograniczenia stosowania aromatów charakterystycznych w omawianych produktach. Przedmiotowe rekomendacje niewątpliwie posłużą jako skuteczny argument przy opracowywaniu kolejnych restrykcyjnych przepisów, zarówno na poziomie Unii Europejskiej jak również poziomie krajowym.

Odnosząc się do propozycji podjęcia działań medialnych mających na celu informowanie dzieci, młodzież i rodziców na temat szkodliwości palenia elektronicznych papierosów należy zaznaczyć, że zgodnie z przepisami ustawy o zdrowiu publicznym (Dz.U. z 2018 r. poz. 1492), od dnia 1 stycznia 2018 r. działania związane z ograniczeniem narażenia na substancje wydzielane podczas używania

elektronicznych papierosów zostały ujęte w ramach realizacji Celu Operacyjnego 2. pn.: *Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi*, zawartym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie *Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016–2020* (Dz. U. poz. 1492), pn.: *Program zwalczania następstw zdrowotnych używania wyrobów tytoniowych i wyrobów powiązanych*. W ramach realizacji ww. zadania ogłoszony został konkurs pn.: *Realizacja kampanii społecznej upowszechniającej wiedzę na temat szkodliwości narażenia na dym tytoniowy oraz palenia elektronicznych papierosów przez ogół społeczeństwa a w szczególności przez osoby młode poniżej 18. roku życia*.

Warto także zaznaczyć, że działania profilaktyczne w omawianym obszarze podejmuje równoległe Główny Inspektorat Sanitarny. Ostatnim działaniem było wystosowanie wspólnie z Ministerstwem Edukacji Narodowej informacji skierowanej do uczniów, rodziców, dyrektorów i nauczycieli, w którym przestrzega się przed potencjalnymi zagrożeniami związanymi z elektronicznymi papierosami. W ramach przygotowanej informacji zachęca się rodziców i apeluje do nich o to, aby poinformowali swoje dziecko o zagrożeniach. Rodzice mogą również w każdej chwili zwrócić się do nauczycieli i dyrektorów szkół w sprawie egzekwowania zakazu palenia tytoniu na terenie szkoły oraz szkolnego programu zapobiegania paleniu tytoniu.

Odnosząc się do kwestii dotyczących sprzedaży elektronicznych papierosów osobom nieletnim uprzejmie informuję, że zgodnie z obowiązującymi przepisami art. 13 ust. 1. ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o *ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych* (Dz. U. z 2019 r. poz. 2182), kto sprzedaje wyroby tytoniowe, papierosy elektroniczne lub pojemniki z płynem do napełniania elektronicznych papierosów osobom poniżej 18. roku życia, podlega karze grzywny do 2 000 zł.

Ponadto, zgodnie z art. 7f wspominał ustawy, aktualnie zakazana jest również sprzedaż na odległość, w tym także sprzedaż przez Internet, papierosów elektronicznych i pojemników zapasowych. Niezastosowanie się do przedmiotowego zakazu, zgodnie z art. 12c pkt 7, podlega karze grzywny do 200 000 zł albo karze ograniczenia wolności, albo obu tym karom łącznie.

W związku z powyższym, w przypadku stwierdzenia naruszeń związanych z nieprzestrzeganiem stosowania ww. przepisów ustawowych należy je zgłaszać do właściwej placówki prokuratury rejonowej poprzez zawiadomienie o podejrzeniu

popęlnienia przestępstwa, która jest zobowiązana do podjęcia działań mających na celu ograniczenie tego rodzaju procederu.

Nawiązując do kwestii kontroli rynku elektronicznych papierosów i płynów do ponownego ich napełniania uprzejmie informuję, że jest obecnie jest on nadzorowany, zgodnie z przepisami Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/40/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w *sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich w sprawie produkcji, prezentowania i sprzedaży wyrobów tytoniowych i powiązanych wyrobów oraz uchylającą dyrektywę 2001/37/WE* (Dz. Urz. UE L 360 z 17.12.2014, str. 22, z późn. zm.) m.in. przez Inspektora do Spraw Substancji Chemicznych, który monitoruje rozwój rynku papierosów elektronicznych oraz rozwój rynku pojemników zapasowych, biorąc pod uwagę wszystkie dowody wskazujące, że stosowanie papierosów elektronicznych i pojemników zapasowych prowadzi do uzależnienia od nikotyny, a ostatecznie do spożycia wyrobów tytoniowych oraz jest organem administracji publicznej odpowiedzialnym za analizę zgłoszeń zawierających informacje na temat podejrzenia pojawienia się działań niepożądanych dla zdrowia ludzkiego dotyczących ww. produktów.

Z poważaniem
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Józefa Szczurek-Żelazko
Sekretarz Stanu

/dokument podpisany elektronicznie/